

Karol Pędowski

Z prac Ośrodka Badawczego Adwokatury

Palestra 25/10-12(286-288), 106-110

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

A tymczasem w dziedzinie kryminalistycznych zastosowań termowizji istnieje wyraźny „styk” problematyki kryminalistycznej i prawnej. Techniczna możliwość wykorzystania termowizji do badania osobowych źródeł dowodu w warunkach „bezkontaktowych” ukazuje w nowej perspektywie prawnoprocesowe aspekty stosowania psychofizjologicznych metod weryfikacji wyjaśnień i zeznań w procesie karnym. Możliwość upowszechnienia termowizji w praktyce wyłania też

potrzebę opracowania prawnokryminalistycznej problematyki ekspertyzy termoskopijnej oraz prawnoprocesowych metod utrwalania i wykorzystywania badań termowizyjnych.

Recenzowana książka okaże się z pewnością cennym źródłem inspiracji dla przyszłych opracowań o nachyleniu bardziej taktyczno-kryminalistycznym i procesowym.

Romuald Kmiecik

Z PRAC OŚRODKA BADAWCZEGO ADWOKATURY

1.

Biblioteka Adwokatury

W lokalu Warszawskiej Rady Adwokackiej przy Al. Ujazdowskich 40 jest czynna Biblioteka Adwokatury. Biblioteka ta została zorganizowana staraniem Ośrodka Badawczego Adwokatury. Aktualnie posiada ona około 2.800 woluminów (druków zwartych) oraz liczne czasopisma prawnicze, a także czasopisma o charakterze ogólnokulturalnym.

W związku z otwarciem biblioteki należy wyjaśnić jej charakter.

Na wstępie trzeba stwierdzić, że bibliotek prawniczych, niektórych zresztą bardzo zasobnych, jest w ośrodkach prawnictwa polskiego bardzo wiele. Istnieją również biblioteki adwokackie. Na przykład w Warszawie w gmachu Sądów przy ulicy Świerczewskiego 127 też znajduje się przy pokoju adwokackim adwokacka biblioteka prawnicza. Wszystkie te liczne biblioteki mają charakter prawniczo użytkowy. Mają one znaczenie przede wszystkim praktyczne, gdyż służą pomocą przy wykonywaniu zawodu.

Nowo powstała Biblioteka Adwokatury różni się zasadniczo swym charakterem od tamtych bibliotek. Oczywiście także tutaj znajduje się spory zbiór książek prawniczych mogących zaspokajać potrzeby zawodowe adwokatów, przy czym zbiór ten jest stale starannie uzupełniany. Jednakże głównym zadaniem, jaki twórcy Biblioteki postawili przed nią, jest możliwie najszersze rozbudowanie zbiorów książkowych związanych z adwokaturą, a więc z historią adwokatury, z formami jej ustroju w różnych okresach, z rolą adwokatów w wielkich procesach politycznych i kryminalnych. Zbierane są w związku z tym pamiętniki, wspomnienia i dzienniki pisane przez adwokatów, zarówno już wydane jako książki, jak i pozostające w rękopisach czy maszynopisach. Biblioteka gromadzić będzie także książki wydane przez adwokatów, w tym także książki w dziedzinach nie związanych ani z adwokaturą, ani z prawem. Wszelkie wydawnictwa dotyczące celu, sensu i zadań adwokatury, ukazujące się zarówno w Polsce jak i w innych krajach,

Biblioteka Adwokatury będzie się starała zgromadzić w swoich zbiorach.

Jednym z wielu zadań nowego kierownictwa Biblioteki będzie także rozbudowanie i rozszerzenie zbioru podręcznego, zawierającego bibliografię, wszelkiego typu słowniki, encyklopedie z różnych okresów i z różnych rejonów kraju (m.in. z okresu porozbiorowego). W miarę możliwości będziemy się starać o zakupy encyklopedii obcojęzycznych. Zadanie uzupełnienia zbioru podręcznego jest utrudnione koniecznością poniesienia ogromnych kosztów związanych z gromadzeniem tego rodzaju wydawnictw w zestawieniu ze skromnym budżetem biblioteki na zakup książek.

Zbiory biblioteki podzielone zostały według następujących działów:

- Pamiętniki i biografie
- Pitavale
- Retoryka
- Historia
- Prace o charakterze społeczno-politycznym
- Adwokatura
- Varia
- Adwokaci-autorzy
- Zagadnienia ogólne prawa
- Teoria i historia prawa
- Sądownictwo i więziennictwo
- Wydawnictwa „Palestry”
- Prawo cywilne z poddziałami
 - a — dział ogólny
 - b — kodeksy
 - c — prawo rzeczowe
 - d — zobowiązania
 - e — prawo spadkowe
 - f — prawo osobowe
 - g — prawo rodzinne
- Prawo karne
- Prawo państwowe
- Prawo pracy
- Prawo finansowe
- Prawo handlowe
- Ubezpieczenia
- Prawo międzynarodowe
- Prawo administracyjne
- Arbitraż
- Prawo gospodarcze
- Prawo spółdzielcze
- Emerytury i renty
- Prawo górnicze
- Prawo autorskie i wynalazcze
- Prawo lokalowe
- Prawo wodne i morskie
- Prawo budowlane
- Prawo rolne
- Inwestycje**
- Prawo o związkach i stowarzyszeniach
- Orzecznictwo
- Nauki pomocnicze z poddziałami
 - a — książki i bibliotekarstwo
 - b — ekonomia
 - c — psychologia
 - d — medycyna sądowa
 - e — filozofia i etyka
 - f — socjologia
 - g — kryminalistyka i kryminologia

Archiwum
Ustawodawstwo polskie
Ustawodawstwo obce
Katalogi.

Niektóre książki, ze względu na swą treść, znajdują się w kilku działach katalogu rzeczowego Biblioteki. W wypadku bardzo małej liczby książek w mniej zasadniczym dziale prawa, książki te zostały zapisane w dziale — według treści — najbliższym. Przewiduje się, że w przyszłości będą powstawać nowe działy.

Biblioteka Adwokatury, urządzona estetycznie, dba także o wygodę potencjalnych czytelników. Lokal Biblioteki zajmuje zasadniczo dwie salki, w trzeciej zaś ulokowano archiwum biblioteki. Pierwszy pokój, w którym urzęduje zawodowa bibliotekarka, wyposażony został w dębowe szafy biblioteczne, stylizowane. W drugiej sali, oprócz otaczających je regałów z książkami, znajduje się długi stół z ustawionymi obok niego wygodnymi krzesłami i stojącymi na stole lampami oświetlającymi. Stworzone zostały znakomite warunki do spokojnej i przez nikogo nie zakłóconej pracy.

Biblioteka Adwokatury działała już od pewnego czasu, ale jeszcze nieoficjalnie. Obecnie, w związku z oficjalnym jej otwarciem, należy liczyć się ze znacznym zwiększeniem liczby czytelników.

W Bibliotece Adwokatury możliwe są do zrealizowania dalsze udogodnienia, a to w związku z zainstalowanym w budynku kserografem. Istnieje więc możliwość robienia odbitek kserograficznych z interesujących czytelnika książek i czasopism znajdujących się w zbiorach biblioteki. Związane z tym będą niewielkie tylko opłaty, takie jak we wszystkich wielkich bibliotekach.

W bibliotece raz na dwa—trzy miesiące będą się odbywać zebrania miłośników książek. Na zebraniach tych wygłaszane będą prelekcje adwokatów warszawskich na tematy związane z książką. W związku z tym apelujemy o zapisywanie się do Sekcji adwokatów miłośników książki, zapraszamy również na wszystkie prelekcje, o których zawiadamiają plakaty wywieszane w pokoju adwokackim w gmachu Sądów oraz w lokalu Rady Adwokackiej.

Uważam, że powstanie i oddanie do użytku Biblioteki Adwokatury przyczyni się do rozbudzenia jak najszerszych zainteresowań członków adwokatury warszawskiej.

Apelujemy o nadsyłanie wszelkiego typu książek dotyczących adwokatury, jak również pamiętników, wspomnień i prac adwokackich, choćby w rękopisach lub maszynopisach.

Biblioteka Adwokatury jest czynna codziennie w godzinach 13³⁰—19 (oprócz sobót i świąt) i zaprasza gorąco do korzystania z jej książkowych i czasopiśmienniczych zasobów.

Kierownik Biblioteki
Ośrodka Badawczego Adwokatury
adw. Karol Pędowski

2.

Książki poszukiwane

Biblioteka Adwokatury Ośrodka Badawczego Adwokatury poszukuje następujących książek:

1. Torosiewicz D.: Myśli o powołaniu obrońców sądowych
2. Limanowski B.: Szermierze wolności, Kraków 1911
3. Tenże: Historia demokracji polskiej
4. Posner S.: Dola i niedola Jana Olrycha Szanieckiego
5. Tenże: Ostatni raport Łubieńskiego
6. Krzywoszewski D.: Obrona za Seweryna Krzyżanowskiego, obwinionego za zbrodnię stanu
7. Sąd Sejmowy w oprac. Tadeusza Bieczyńskiego, Poznań 1873
8. Radek A.: Rewolucja w Warszawie 1804—1809
9. Kiepuska H.: Warszawa w rewolucji 1905—1907
10. Ponikowski C.: Sylwety obrończe, Warszawa 1933
11. Sempołowska S.: W więzieniach
12. Mortkowicz-Olczakowa H.: Panna Stefania
13. Wołowski J. T.: Rekurs ze strony Jana Olrycha Szanieckiego
14. Tenże: Głos powtórny w obronie księdza Konstantego Dębka
15. Patek S.: Wspomnienia ważkich okresów pracy
16. Berenson L.: Z sali śmierci, Warszawa 1929
17. Łoza S.: Czy wiesz, kto to jest?
18. Tenże: Rodziny polskie pochodzenia cudzoziemskiego
19. Askenazy S.: Łukasieński
20. Kraushar A.: O palestrze staropolskiej
21. Tenże: Siedmioletnie Szkoły Głównej Warszawskiej
22. Tenże: Barsz — palestrant warszawski
23. Tenże: Pierwsza prawnicza książka polska z w. XVI
24. Tenże: Przemówienie A. Kraushara w sprawie rodziny Andrzeja Zamoyskiego o zwrot zagrabionych domów w 1803 r.
25. Tenże: Uwagi nad historią prawa
26. Car S.: Zarys historii adwokatury
27. Bogusławski Ł.: Mowa przy otwarciu Najw. Trybunału Król. Polskiego
28. Kostrzycki M.: Obrona Andrzeja Plichty
29. Tenże: Duplika przeciwko A. Plichtcie
30. Grabowski A.: Obrona Stanisława Zabłockiego
31. Małachowski-Lempicki S.: Wykaz polskich łóż wolnomularskich i ich członków w latach 1738—1821, Kraków 1929
32. Dylągowa M.: Towarzystwo Patriotyczne i Sąd Sejmowy, Warszawa 1970
33. Rotkiewicz S.: Palestra i sądy a biurokracja rosyjska, 1918
34. Pierwszy proces prasowy w Warszawie
35. Terej J. J.: Na rozstajach
36. Księga pamiątkowa Zjazdu byłych wychowanków Szkoły Głównej
37. Baudouin de Courtenay: Sylwetki polityczne
38. Dzaszyński I.: Pamiętnik
39. Ziemiałkowski F.: Pamiętnik, Kraków 1904
40. Chrystians L.: Piekło XX wieku

41. Lewin J.: Palestra staropolska
42. Szumański W.: Wspomnienia 1907—1914
43. Śmiarowski E.: Mowa obrończa w procesie krakowskim o rozruchy
44. Ku czci E. Śmiarowskiego

oraz wielu innych książek z zakresu działalności i historii adwokatury.

W sprawie zaofiarowanych książek prosimy porozumiewać się z Biblioteką Adwokatury w godz. 13⁰⁰—19⁰⁰ (oprócz sobót i świąt) lub telefonicznie: 21-44-11 i 21-44-12.

Kierownik Biblioteki OBA
adw. Karol Pędowski

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

I.

GŁOSA

do uchwały Sądu Najwyższego

z dnia 10 lutego 1979 r.

III CZP 77/78 *

Treść tezy głosowanej uchwały jest następująca:

Dopuszczalne jest dochodzenie jedynym pozwem żądania orzeczenia roz-

wodu oraz zniesienia wspólności majątkowej z datą wsteczną.

1. Uchwała ta podjęta została przez Sąd Najwyższy w trybie art. 391 k.p.c. w związku z tym, że Sąd Wojewódzki w Częstochowie powziął wątpliwości natury prawnej podczas rozpoznawania rewizji powoda od wyroku Sądu Rejonowego, oddalającego powództwo w części dotyczącej zniesienia wspólności majątkowej stron z datą wsteczną. Sąd Rejonowy bowiem uznał, że tego rodzaju żądanie (oprócz żądania w przedmiocie rozwiązania związku małżeńskiego przez rozwód) przekracza zakres kognicji sądu w sprawie rozwodowej, uregulowany w przepisie art. 58 k.r.o.

Udzielając wskazanej wyżej odpowiedzi na następujące pytanie prawne:

„Czy dopuszczalne jest w wyroku rozwodowym oznaczenie ustania wspólności ustawowej między małżonkami z wcześniejszą datą?”, Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swej uchwały słusznie stwierdził, że zagadnienie to nie dotyczy wykładni art. 58 k.r.o., skoro przepis ten nie przewiduje możliwości łączenia dwóch żądań odnoszących się do zniesienia wspólności majątkowej małżonków. Rozstrzygnięcie bowiem w zakresie rozwiązania związku małżeńskiego przez rozwód obejmuje również (niejako automatycznie) decyzję co do zniesienia wspólności majątkowej małżonków, która powstała m.in. w drodze ustawy z chwilą zawarcia małżeństwa (art. 31 k.r.o.); odnosi ona

* Teza tej uchwały wraz z uzasadnieniem została opublikowana w OSNCP 1979, nr 9, poz. 163.